

III OBÓZ ASTRONOMICZNY PKiM

Ponownie, dzięki uprzejmości dyrekcji Obserwatorium Astronomicznego UW, organizowany jest III Obóz Astronomiczny PKiM. Odbędzie się on w dniach 1–12 lipca b.r. w Stacji Obserwacyjnej OAUW w Ostrowiku. Gwarantujemy bezpłatny nocleg, dostęp do kuchni, łazienki, WC, kilku pokoi mieszkalnych. Sprzęt jaki będzie do dyspozycji to refraktor 250/3000, Newton 150/1500, kilka lunetek AT-1. Bardzo mile będą widziane lornetki o dużym polu widzenia i na statywach, bowiem świetnie nadają się one do obserwacji teleskopowych meteorów. Dobrze by było, gdyby pojawiło się kilka aparatów fotograficznych. Czułe filmy gwarantuje Zarząd PKiM.

Obecnie są prowadzone negocjacje w sprawie zwrotu kosztów podróży wszystkim uczestnikom obozu. Jeśli wszystko pójdzie dobrze, jedyną rzeczą, o którą należy się zatroszczyć będzie jedzenie. Należy też przywieźć własne śpiwory i karimaty (liczba łóżek jest ograniczona). Dobrze byłoby zabrać jakieś przybory kuchenne (np. kubki, sztućce itp.).

Swoje zgłoszenia należy przysyłać na warszawski adres Redakcji, nie później niż do 10 czerwca b.r. Proszę pamiętać, że liczba miejsc na obozie jest ograniczona do 18 osób. Atutami będą więc terminowość przesłania zgłoszenia, liczba wykonywanych obserwacji i terminowość ich przysyłania, a także możliwość przywiezienia własnego sprzętu do obserwacji. Proszę jednak pamiętać, że liczba chętnych na spotkania PKiM nigdy nie przekraczała znacznie 20, więc wszyscy mają duże szanse. Zachęcamy mocno do wzięcia udziału!

WYJAZD

Chciałbym poinformować wszystkich, że w dniach 11 maja – 21 czerwca nie będzie mnie znów w Polsce. Wszystkie adresy pozostają nadal aktualne, z tym, że jeśli chodzi o przysyłanie listów poleconych do Warszawy, to prosiłbym o adresowanie ich do Urszuli Majewskiej. Ona też odpowie na wszystkie ewentualne pytania.

A.O.

NOWE RAPORTY

Ponownie mamy wrażenie, że nie czytacie uważnie tego co znajduje się w *Cyrqlarzu*. Opisując nowe raporty, zaznaczaliśmy bardzo wyraźnie, że nadają się one do użytku tylko w przypadku bardzo aktywnych rojów, takich jak Perseidy, Geminidy, Leonidy, Orionidy, Kwadrantydy itp., kiedy to rezygnujemy ze szkicowania. W pozostałych przypadkach należy używać starych raportów, bowiem tylko one pozwalają na jednoznaczną identyfikację zjawiska zapisanego do raportu z tym samym zjawiskiem naszkicowanym na mapie.

Dodawaliśmy też wyraźnie, że raporty te powinny być używane tylko przez obserwatorów zaawansowanych (za takich uważamy te osoby, które wykonały już co najmniej 50 godzin obserwacji), bowiem nie ma możliwości poprawienia w nich ewentualnych błędów. Tymczasem dostajemy obserwacje wpisane do nowych raportów ewidentnie błędnie, od obserwatorów, którzy nie nauczyli się prawidłowo wypełniać nawet starych formularzy.

Tak więc bardzo prosimy o więcej samokrytyki i staranności w wypełnianiu raportów. Polecamy także ponowną lekturę opisu nowych raportów. Każdemu się to na pewno przyda. Jeśli pojawią się jakieś pytania, to proszę pisać.

PRENUMERATA CYRQLARZA NA II PÓLROCZE 1997 ROKU

Przypominam wszystkim o prenumeracie *Cyrqlarza* na II półrocze 1997 roku. Będzie ona kosztować 7 zł jeśli wpłata zostanie wykonana do 30 czerwca b.r., a 10 zł jeśli po tym terminie. Wpłaty proszę dokonywać na adres redakcji w Pruszczu Gd. Pieniądze przesłane do Warszawy nie będą odbierane i po pewnym czasie wrócą do nadawcy!

Jednocześnie miło mi poinformować, że dziesięciu najaktywniejszych obserwatorów PKiM w 1996 roku (czyli Maciej Reszelski, Tomasz Fajfer, Arkadiusz Olech, Krzysztof Wtorek, Maciej Kwinta, Krzysztof Socha, Konrad Szaruga, Janusz Kosinski, Rafał Kopacki i Michał Jurek) będzie otrzymywał *Cyrqlarz* bezpłatnie.

DANE DO OBSERWACJI

Roje wiosenno-letnie 1997

Rój	Współrz. radiantu	Okres aktywn.	Maks.	Dryft $\Delta\alpha$ $\Delta\delta$	Śred. rad.	V	ZHR max
Sagittaridy	247° -22°	15.04 - 15.07	20.05	niziej	15×10°	30	5
Lirydy VI	278° +35°	11.06 - 21.06	16.06	+0.8 +0.0	5°	31	•
Bootydy VI	219° +49°	26.06 - 30.06	28.06	+0.0 +0.0	8°	14	•
τ -Aquarydy	342° -12°	22.06 - 05.07	30.06	+1.0 +0.4	5°	63	•
Pegazydy	340° +15°	07.07 - 13.07	11.07	+0.8 +0.2	5°	70	3
α -Cygnidy	305° +47°	01.07 - 31.07	18.07	+0.6 +0.2	5°	37	5
δ -Aquarydy S	339° -16°	12.07 - 19.08	28.07	Tabela 2	5°	41	20
α -Capricornidy	307° -10°	03.07 - 15.08	30.07	Tabela 2	8°	25	4
ι -Aquarydy S	334° -15°	25.07 - 15.08	05.08	Tabela 2	5°	34	2
δ -Aquarydy N	335° -05°	15.07 - 25.08	09.08	Tabela 2	5°	42	4
Perseidy	046° +58°	17.07 - 24.08	12.08	Tabela 2	5°	59	100
κ -Cygnidy	286° +59°	03.08 - 25.08	18.08	+0.2 +0.1	6°	25	3
ι -Aquarydy N	327° -06°	11.08 - 31.08	20.08	Tabela 2	5°	31	3

Sagittaridy: 15 IV $\alpha = 224^\circ$ $\delta = -17^\circ$, 20 IV $\alpha = 227^\circ$ $\delta = -18^\circ$, 25 IV $\alpha = 230^\circ$ $\delta = -19^\circ$, 30 IV $\alpha = 233^\circ$ $\delta = -19^\circ$, 05 V $\alpha = 236^\circ$ $\delta = -20^\circ$, 10 V $\alpha = 240^\circ$ $\delta = -21^\circ$, 20 V $\alpha = 247^\circ$ $\delta = -22^\circ$, 30 V $\alpha = 256^\circ$ $\delta = -23^\circ$, 10 VI $\alpha = 265^\circ$ $\delta = -23^\circ$, 20 VI $\alpha = 275^\circ$ $\delta = -23^\circ$, 30 VI $\alpha = 284^\circ$ $\delta = -23^\circ$, 10 VII $\alpha = 293^\circ$ $\delta = -22^\circ$, 15 VII $\alpha = 298^\circ$ $\delta = -21^\circ$.

• - roje oznaczone tym znakiem w ostatnich latach były bardzo słabo aktywne (ZHR < 3). Opisujemy je jednak ze względu na możliwość powrotu do większej aktywności.

Tabela nr 2

Data	α -Cap α δ	δ -Aqr S α δ	δ -Aqr N α δ	ι -Aqr S α δ	ι -Aqr N α δ	Per α δ	κ -Cyg α δ
05.07	285 -16						
10.07	289 -15	325 -19					
15.07	294 -14	329 -19	316 -10	311 -18		012 +51	
20.07	299 -12	333 -18	319 -09	317 -17		018 +52	
25.07	303 -11	337 -17	323 -09	322 -17		023 +54	
30.07	308 -10	340 -16	327 -08	328 -16		029 +55	
05.08	313 -08	345 -14	332 -06	334 -15		037 +57	283 +58
10.08	318 -06	349 -13	335 -05	339 -14	317 -07	043 +58	284 +58
15.08		352 -12	339 -04	345 -13	322 -07	050 +59	285 +59
20.08		356 -11	343 -03	350 -12	327 -06	057 +59	286 +59
25.08			347 -02	355 -11	332 -05	065 +60	288 +60
30.08					337 -05		289 +60

Pegazydy

Zachęcamy mocno do obserwacji tego małego roju. Został on odkryty całkiem niedawno, w związku z tym nasza wiedza o nim jest znikoma. Świetne jeśli chodzi o fazy Księżyca, tegoroczne warunki zachęcają do obserwacji. Polecamy szkicowanie meteorów z tego roju na mapy. Proszę pamiętać, że aktywność tego roju trwa od 7 do 13 lipca z maksimum około 10 lipca, a meteory z tego roju są zjawiskami bardzo szybkimi ($V_{\infty} = 70$ km/s).

α -Cygnydy

Po raz już kolejny zachęcamy do obserwacji tego tajemniczego roju, o którym nawet do końca nie wiadomo, czy istnieje. Wydaje się, że jego aktywność trwa przez cały lipiec z maksimum w okolicach 16-18 lipca. Pomimo pełni Księżyca, która wystąpi 20 lipca, bardzo mocno zachęcamy do obserwacji, szczególnie tych ze szkicowaniem.

δ -Aquarydy N i S, ι -Aquarydy N i S, α -Capricornidy.

Miesiące letnie obfitują w wiele ciekawych rojów ekliptycznych, takich jak kilka odmian Aquaryd, czy też α -Capricornidy. Dokładne rozróżnianie pomiędzy nimi jest bardzo trudne, żeby nie powiedzieć, że wręcz niemożliwe, jeśli nie prowadzi się obserwacji ze szkicowaniem. Dopóki więc nie zaczną sypać znacznie Perseidy (tzn. do początków sierpnia) sugerujemy by szkicować wszystkie zjawiska na mapy. W pierwszej połowie sierpnia należy zrezygnować ze szkicowania na rzecz obserwacji Perseid. Proszę jednak pamiętać, że nie rezygnujemy wtedy z obserwacji innych rojów. Jeśli jesteśmy w stanie, starajmy się wyraźnie odróżniać od meteorów sporadycznych zjawiska z Aquaryd i α -Capricornid. Pomogą nam w tym na pewno prędkości meteorów. Wiadomo bowiem, że α -Capricornidy są przeważnie bardzo jasne i wolne, a wszystkie Aquarydy charakteryzują się średnimi prędkościami.

Fazy Księżyca: 14 V - I kwadra, 22 V - pełnia, 29 V - III kwadra, 5 VI - nów, 13 VI - I kwadra, 20 VI - pełnia, 27 VI - III kwadra, 4 VII - nów, 12 VII - I kwadra, 20 VII - pełnia, 26 VII - III kwadra, 3 VIII - nów, 11 VIII - I kwadra, 18 VIII - pełnia, 25 VIII - III kwadra.

KILKA WAŻNYCH UWAG

- proszę pamiętać o w miarę częstym ocenianiu widoczności granicznej. W przypadku szybko zmiennych warunków atmosferycznych (nagle zachmurzenie itp.) widoczność powinniśmy oceniać nawet co 5–10 minut,
- widoczność graniczną oceniamy patrząc na gwiazdy kątem oka (zerkając),
- proszę pamiętać o konieczności uwzględniania w raportach danych dotyczących obserwowanych meteorów sporadycznych,
- warto pamiętać, że nasza obserwacja będzie tym lepsza i wiarygodniejsza, im lepsze i bardziej komfortowe warunki sobie zapewnimy. Polecamy więc ciepłe ubrania i śpiwory, wygodne materace lub leżaki. Pracę zdecydowanie ułatwia dyktafon i latarka z czerwonym światłem.
- na każdej mapie, na której szkicowaliśmy meteory powinniśmy wpisać datę i czas obserwacji, a także swoje imię i nazwisko.
- przy określaniu przynależności meteoru do danego roju bierzemy pod uwagę nie tylko kierunek jego lotu, ale także prędkość i długość trasy zjawiska. Zasada jest taka, że odległość od radiantu do początku trasy meteoru powinna być dwa razy większa, niż długość trasy naszkicowanego zjawiska.

C Y R Q L A R Z - miesięczny biuletyn Pracowni Komet i Meteorów

Redagują: Arkadiusz Olech (red. nacz.), Urszula Majewska (red. techn.). Skład komp. programem \TeX .
 Adres redakcji: (stały) Arkadiusz Olech, ul. Żwirki i Wigury 11/34, 83-000 Pruszcz Gd., tel. (0-58) 82-20-91.
 W czasie roku akademickiego: Arkadiusz Olech, DS 2, ul. Żwirki i Wigury 95/97, p.630, 02-089 Warszawa.
 e-mail: olech@antares.astro.uw.edu.pl lub olech@camk.edu.pl
 Strona WWW: <http://www.astro.uw.edu.pl/~olech/pkim.html>
